

กระทู้ถามที่ ๓๕๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง มาตรฐานข้าวหอมมะลิ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

ตามที่กระทรวงพาณิชย์ยืนยันที่จะใช้มาตรฐานข้าวหอมมะลิร้อยละ ๕๒ โดยมีข้าวอื่นผสมได้ไม่เกินร้อยละ ๔ เพื่อป้องกันการปลอมปนและเพิ่มค่าการส่งออกจะทำให้ราคาข้าวสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวจะบังคับใช้กับทั้งข้าวหอมมะลิส่งออกและจำหน่ายในประเทศ เพื่อให้ผู้บริโภคได้บริโภคข้าวหอมมะลิคุณภาพดี มีใช้หอมมะลิผสมเหมือนในปัจจุบัน แต่หากมีผู้จำหน่ายในประเทศต้องการจำหน่ายข้าวหอมมะลิผสมก็จะต้องระบุว่าเป็นข้าวหอมมะลิแท้ก็เปอร์เซ็นต์ และผสมข้าวชนิดใดก็เปอร์เซ็นต์ด้วย โดยผู้บริโภคในประเทศจะต้องรู้ว่าได้บริโภคข้าวชนิดใด เป็นข้าวหอมมะลิจริงหรือไม่ หรือเป็นข้าวหอมมะลิผสม เพื่อสร้างความเป็นธรรมและรักษาสิทธิของผู้บริโภค จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการตรวจสอบมาตรฐานข้าวหอมมะลิร้อยละ ๕๒ และมีข้าวอื่นผสมร้อยละ ๔ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีมาตรการควบคุมข้าวหอมมะลิเพื่อการส่งออกและจำหน่ายในประเทศโดยจะให้ความเป็นธรรมและรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภคอย่างไร ขอทราบเหตุผลและรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อำนาจ คลังผา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๗๔๘ ร.

ของ นายอำนาจ กลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี
เรื่อง มาตรฐานข้าวหอมมะลิ

ข้าพเจ้า นายอดิศักดิ์ โปธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถาม รัฐบาลมีมาตรการตรวจสอบมาตรฐานข้าวหอมมะลิร้อยละ ๘๒ และมีข้าวอื่นผสมร้อยละ ๘ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ การจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าและการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ฉบับลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นการกำหนดให้ผู้ทำการค้าขาออก ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจะต้องปฏิบัติเพื่อให้สินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย ที่จะส่งออกไปต่างประเทศมีมาตรฐานถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

สำหรับวิธีการตรวจสอบมาตรฐานข้าวหอมมะลิร้อยละ ๘๒ และมีข้าวอื่นผสมร้อยละ ๘ เป็นขั้นตอนหนึ่งของวิธีการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยก่อนส่งออกไปต่างประเทศ ซึ่งผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า จะดำเนินการตามขั้นตอนด้วยวิธีการตรวจสอบคุณสมบัติทางกายภาพ และการตรวจสอบคุณสมบัติทางเคมี (การวิเคราะห์) ของมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ดังนี้

๑. ตรวจสอบคุณสมบัติทางกายภาพ เพื่อหาปริมาณ (ความบริสุทธิ์) ของข้าวหอมมะลิไทย โดยวิธีการคัดแยกเมล็ดข้าว ว่ามีข้าวหอมมะลิและข้าวชนิดอื่น จำนวนร้อยละเท่าไร

๒. ตรวจสอบคุณภาพข้าวหอมมะลิ โดยวิธีตรวจสอบเมล็ดข้าวสุกที่ต้มในน้ำเดือด ใช้เวลาต้มครบ ๑๗ นาที แล้วตรวจสอบดูภายในของเมล็ดข้าว ถ้าปรากฏว่าข้าวเมล็ดยังเป็นไต มีลักษณะเป็นจุดขุ่นขาวของแป้งดิบปรากฏภายในเมล็ด ถือว่าเป็นข้าวที่ยังไม่สุกสมบูรณ์ และข้าวที่ยังไม่สุกสมบูรณ์นี้ให้ถือว่าเป็นข้าวที่ไม่ใช่ข้าวหอมมะลิไทย

๓. การตรวจสอบคุณสมบัติทางเคมี (การวิเคราะห์) โดยตรวจหาค่าปริมาณอะมิโลส และการหาค่าการสลายเมล็ดข้าวในด่าง ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยต้องมีคุณสมบัติทางเคมี ดังนี้

๓.๑ มีปริมาณอะมิโลส ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๓.๐ และไม่เกินร้อยละ ๑๘.๐ ที่ระดับความชื้นร้อยละ ๑๔.๐

๓.๒ มีค่าการสลายเมล็ดข้าวในด่างระดับ ๖ - ๗

คำถาม รัฐบาลมีมาตรการควบคุมข้าวหอมมะลิ เพื่อการส่งออกและจำหน่ายในประเทศโดยจะให้ความเป็นธรรมและรักษาสีทธิประโยชน์ของผู้บริโภคอย่างไร ขอทราบเหตุผลและรายละเอียด

คำตอบ ข้าวหอมมะลิไทย เป็นสินค้ามาตรฐานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓ การส่งออกสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยออกไปขายยังต่างประเทศ ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้สินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยมีมาตรฐานถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ

๑. ผู้ส่งออกข้าวหอมมะลิไทยไปต่างประเทศจะต้องจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขาออก ซึ่งสินค้ามาตรฐานตามกฎหมายกำหนด

๒. ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า (บริษัท เซอร์เวย์) และผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า (เซอร์เวย์) จะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานมาตรฐานสินค้า (กรมการค้าต่างประเทศ)

๓. สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นผู้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิ

การส่งออกสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยไปต่างประเทศแต่ละครั้งจะต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานสินค้าจากผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า (เซอร์เวย์) และสินค้าข้าวหอมมะลิไทยที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จะต้องถูกต้องตามมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยที่กำหนด สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเป็นผู้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า เพื่อให้ผู้ทำการค้าขาออกนำไปแสดงต่อกรมศุลกากรก่อนนำสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยออกไปยังต่างประเทศ

สำนักงานมาตรฐานสินค้า (กรมการค้าต่างประเทศ) มีหน้าที่กำกับดูแลการจัดและการตรวจสอบคุณภาพสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยของผู้ทำการค้าขาออก ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ (บริษัท เซอร์เวย์) และผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า (เซอร์เวย์) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด หากพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดหรือปล่อยให้สินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยที่มีคุณภาพไม่ถูกต้องตามมาตรฐานออกไปต่างประเทศ สำนักงานมาตรฐานสินค้าจะดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓ แล้วแต่กรณี กล่าวคือ การดักเตือน พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต และขั้นสุดท้ายดำเนินการทางคดีอาญา คือ ปรับ จำคุก หรือทั้งจำคุกและปรับ

ดังนั้น การกำหนดให้ข้าวหอมมะลิเป็นสินค้ามาตรฐานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓ จะสามารถช่วยให้การควบคุมคุณภาพข้าวหอมมะลิไทยที่ส่งออกไปต่างประเทศได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด เพราะสามารถควบคุมได้ครบวงจรทั้งด้านคุณภาพ การรับรองคุณภาพ กำหนดหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องที่ต้องปฏิบัติอย่างชัดเจน อีกทั้งยังมีขบวนการจัดระเบียบ การควบคุม การตรวจสอบอย่างเป็นระบบ และมีแนวทางที่ต้องปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน

สำหรับคุณภาพข้าวหอมมะลิไทยที่จำหน่ายในประเทศ มีมาตรฐานเดียวกันกับมาตรฐานส่งออกไปยังต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ได้มอบหมายให้กรมการค้าภายในเป็นผู้ควบคุม กำกับดูแลเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยที่จำหน่ายภายในประเทศ